

WYTYCZNE DOTYCZĄCE POSŁUGI EGZORCYSTY

Wstęp

1. Objawienie naucza, że na przeszkodzie pełnej realizacji Boskiego planu zbawienia od początku stał Szatan wraz z demonami, których celem było i jest odłączenie przez grzech ludzi od Boga. Chociaż Szatan i demony zostały pokonane przez Jezusowe dzieło Odkupienia, to nie zostały całkowicie obezwładnione. Mogą prowadzić dzieło destrukcji człowieka poprzez tzw. zwyczajne działanie, polegające na stosowaniu pokus, oraz poprzez działania nadzwyczajne, takie jak opresja, obsesja demoniczna i opętanie (zob. RE 10).

2. Egzorcyzm oznacza zobowiązanie demonów w imię Jezusa Chrystusa do uwolnienia osoby, rzeczy bądź miejsca spod ich wpływu (por. KKK 1673). Z nakazu Jezusa Kościół realizuje tę posługę miłości i miłosierdzia wobec osób opętanych.

Ustanowienie egzorcystów

3. Tylko Biskup Płocki ma prawo wydać dekret ustanawiający prezbitera do posługi egzorcyzmowania. Dekret wydawany jest na czas określony.

4. Biskup według własnego rozeznania ustanawia taką liczbę prezbiterów egzorcystów, która odpowiadać będzie potrzebom ludzi cierpiących z racji na szczególne ataki demonów.

5. Po rozeznaniu stanu duchowego i moralnego oraz predyspozycji kandydata Biskup mianuje go do posługi. Z racji na jej doniosłość i wysoki stopień trudności kandydat winien być kapłanem od przynajmniej 10 lat.

6. Kandydat jest zobowiązany do odbycia rocznej lub dłuższej praktyki u boku doświadczonego egzorcysty, którego wyznacza Biskup Płocki (por. RE 13).

Formacja egzorcystów

7. Egzorcyci są zobowiązani do nieustannego pogłębiania swego życia duchowego. Winni odznaczać się roztropnością, pobożnością, wiedzą i nieskazitelnością życia.

8. Egzorcyci winni wzrastać w cnocie roztropności (RE 13), która pomaga prawidłowo rozeznąć i zastosować właściwe środki w celu uwolnienia osoby opętanej.

9. Troska o nieskazitelność życia (RE 13), w której zawiera się ciągłe dążenie do unikania każdego grzechu oraz chrześcijańskiej integracji wszystkich sfer życia w Jezusie Chrystusie, winna być ważnym zadaniem pracy duchowej egzorcysty.

10. Niezbędne dla egzorcysty jest trwanie w cnocie pobożności (RE 13), która oznacza zjednoczenie z Bogiem Ojcem przez Jezusa Chrystusa, a znajduje swój wyraz w konkretnej służbie miłości wobec ludzi opętanych i dręczonych. Mając świadomość, że niektóre rodzaje złych duchów można wyrzucić tylko postem i modlitwą, egzorcysta, w miarę swoich możliwości, będzie stosował te duchowe środki (por. RE 31).

11. Egzorcysta ma obowiązek nieustannego pogłębiania wiedzy dotyczącej przyczyn oraz symptomów opętania poprzez właściwą lekturę i konsultacje ze specjalistami (por. RE 13).

12. Zabrania się egzorcystom głoszenia niepewnych teorii teologicznych, które mogą wywołać u wiernych lęk i zamieszanie.

13. Egzorcysta ma obowiązek wykonywać swoją posługę z ufnością i pokorą pod kierunkiem Biskupa Płockiego (por. RE 13). Jest zobowiązany do uczestniczenia w spotkaniach formacyjnych, których formę i częstotliwość określa Biskup.

Rozeznanie stanu opętania i warunki sprawowania obrzędu egzorcyzmu

14. Egzorcysta powinien odróżniać rodzaje nadzwyczajnej działalności demonicznej od działalności zwyczajnej.

15. Egzorcysta winien spokojnie i roztropnie rozeznąć działania wpływające z psychiki człowieka od działań mających swe źródło w aktywności demonicznej. W tym celu ma obowiązek poznać znaki, które towarzyszą nadzwyczajnemu działaniu demonicznemu, oraz ich konkretne objawy: mówienie nieznanymi językami lub ich rozumienie, wyjawianie spraw ukrytych i dalekich, wykazywanie nieproporcjonalnych sił do wieku albo przekraczających naturalne zdolności człowieka (por. RE 16).

16. Konieczne jest poznanie przez egzorcystę objawów nienawiści wobec *sacrum* (RE 16), co stanowi najważniejszy znak opętania.

17. Konieczne jest zapoznanie się, przynajmniej ogólne, z pewnym zespołem zaburzeń psychicznych (deliria itp.) i niektórymi jednostkami chorobowymi (na przykład schizofrenia).

18. W sytuacjach wątpliwości zaleca się konsultację osoby cierpiącej z psychiatrą, który powinien być osobą wierzącą i uznającą możliwość opętania za realną. W takich przypadkach wskazane są również konsultacje z innymi egzorcystami oraz specjalistami w dziedzinie duchowości (por. RE 17). Egzorcysta może podjąć egzorcyzm tylko wtedy, kiedy „nabierze moralnego przekonania, że osoba, nad którą ma go sprawować, jest naprawdę opętana przez diabła [...]” (RE 16).

19. Jeśli osoba cierpiąca leczy się psychiatrycznie, nie wolno egzorcystom nakłaniać jej do zaprzestania leczenia w czasie wykonywania egzorcyzmów. Egzorcysta nie powinien podejmować posługi, gdyby osoba chciała zrezygnować z takiego leczenia.

20. Ostateczną diagnozę dotyczącą realności opętania danej osoby stawia egzorcysta. Opinia psychiatry bądź psychologa ma charakter doradczy.

21. Egzorcysta przed wykonaniem pierwszego egzorcyzmu powinien uzyskać pisemną zgodę osoby opętanej na podjęcie modlitwy. Gdyby osoba była niepełnoletnia albo nie mogła tego uczynić, powinien wyrazić taką zgodę najbliższy członek rodziny (zob. RE 16).

22. W przypadkach dotyczących niekatolika lub w innych trudnych sytuacjach egzorcysta ma obowiązek zwrócić się do Biskupa z prośbą o ich rozstrzygnięcie (por. RE 18).

23. Egzorcysta powinien stosować gesty, które przewidziane są w *Rytuale*. Szczególną ostrożność i roztropność ma obowiązek zachować podczas modlitw egzorcystycznych nad kobietami. Należy unikać wszelkich gestów, który mogłyby budzić dwuznaczność lub niemoralne skojarzenia.

24. Egzorcysta nie może używać gestów ani sformułowań, które budziłyby skojarzenia z czynnością magiczną względnie zabobonną (por. RE 19).

25. W czasie tzw. przesłuchania demonów egzorcysta może zadawać tylko takie pytania, które służą skuteczniejszej posłudze. Zakazuje się zadawania pytań, które służyć mają zaspokojeniu ciekawości albo uzyskaniu wiedzy, ponieważ demony mogą to wykorzystać do wprowadzenia egzorcysty w błąd. Uzasadnione jest zadawanie pytań o przybliżony dzień opętania, o przyczynę opętania oraz o imiona demonów. Zasadność tych pytań została potwierdzona przez praktykę egzorcystyczną.

26. Jeśli egzorcysta uzna za stosowne, błogosławi wodę (którą potocznie błędnie określa się jako „wodę egzorcyzmowaną”) do wykorzystania podczas egzorcyzmu (por. RE 41). Używanie jej związane jest ze szczególnymi atakami demonicznymi. Zabronione jest błogosławienie tej wody poza rzeczywistymi przypadkami dręczenia osób, miejsc lub zwierząt. O zaistnieniu takich przypadków rozstrzyga egzorcysta.

27. Zakazuje się przeprowadzania egzorcyzmu w miejscach publicznych. Gdy pojawią się manifestacje podczas modlitw liturgicznych, egzorcysta, żeby nie wzbudzać sensacji, ma obowiązek odprowadzić opętanego w miejsce odosobnione (por. RE 19). Nie wolno udostępniać przebiegu egzorcyzmu środowiskom społecznym (RE 19). Zakazana jest także publiczna modlitwa o uwolnienie, gdy istnieje uzasadnione przekonanie o opętaniu.

Zespół wspomagający i miejsce celebracji obrzędu egzorcyzmu

28. Zaleca się, aby podczas modlitwy egzorcystycznej egzorcyste towarzyszył zespół przygotowanych osób, które będą go wspierać modlitewnie (por. RE 35), a w przypadkach manifestacji motorycznych nieść pomoc osobie opętanej. Kiedy zachodzi konieczność egzorcysta może indywidualnie sprawować obrzęd egzorcyzmu (por. 34 b). W przypadku modlitwy nad kobietą egzorcyste powinien zawsze ktoś towarzyszyć.

29. Wybrane do pomocy w posłudze osoby muszą być zrównoważone emocjonalnie, psychicznie odporne, korzystające z kierownictwa duchowego, praktykujące stałą modlitwę i uczestniczące w życiu sakramentalnym Kościoła.

30. Zakazuje się, aby ktoś z zespołu wspomagającego egzorcystę wypowiadał słowa modlitwy egzorcystycznej, zapisanej w *Rytuale*, albo zwracał się bezpośrednio do demonów (por. RE 35).

31. Osoby wspomagające egzorcystę muszą mieć świadomość, że obowiązuje je absolutny sekret w odniesieniu do wszystkiego, czego były świadkami podczas sprawowania egzorcyzmu (por. RE 19).

32. Egzorcysta nie powinien pozostawiać rodziny opętanego bez koniecznej opieki, lecz udzielić wskazówek co do dalszego postępowania. Niech z wielką delikatnością oraz empatią prowadzi dialog oraz podtrzymuje nadzieję na pozytywne rozwiązanie. Egzorcysta powinien przekazać rodzinie prawdę o postawionej diagnozie i koniecznych dalszych krokach terapeutycznych dla ich bliskiej osoby.

33. Właściwym miejscem celebracji obrzędu egzorcyzmu jest kaplica lub inne odpowiednie miejsce z wyeksponowanym Ukrzyżowanym i obrazem Najświętszej Maryi Panny (por. RE 33).

34. Osobom egzorcyzmowanym zakazuje się zamieszkiwania lub czasowego pobytu na plebanii.